

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného C. K. a spol. pre obzvlášť závažný zločin sprenevery spolupáchatelstvom podľa § 20, § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí 22. septembra 2016 v Bratislave sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu Pezinok z 15. marca 2016 sp. zn. PK-2T/26/2015, a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku napadnuté uznesenie sa **z r u š u j e** a Špecializovanému trestnému súdu Pezinok sa prikazuje, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) podal 28. júla 2015 na Špecializovaný trestný súd Pezinok obžalobu na obvinených C. K. a E. H. pre obzvlášť závažný zločin sprenevery spolupáchatelstvom podľa § 20, § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. [v bodoch A/ 1), 2) a 3)] a obzvlášť závažný zločin sprenevery spolupáchatelstvom podľa § 20, § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. [v bodoch B/ 7), 24.4), 5), 18.9), 25.5), 8), 9) a 19.10)] obžaloby, ktorej trestnej činnosti sa mali dopustiť na skutkovom základe, že

obvinený C. K. - opát, v pozícii štatutárneho zástupcu a obvinený E. H. - provízor, v pozícii splnomocnenca štatutárneho zástupcu verejnej právnickej osoby v R., P., so sídlom B. XXX, IČO: XXXXXXXX, povinní riadiť sa Kódexom kanonického práva Rímskokatolíckej

cirkvi (ďalej len „CIC 1983“) vydaného Apoštolskou stolicou v Ríme, Konštitúciami Rádu premonštrátskych rehoľných kanonikov a inými predpismi Generálnej kapituly, ako aj Štatútom Opátstva z 15. januára 1996, plniť svoje úlohy so starostlivosťou dobrého hospodára, dozerat', aby majetky zverené do ich starostlivosti nijakým spôsobom nestratili a neutrpeli škodu, zachovávať predpisy tak kánonického, ako aj občianskeho práva, v rozpore s Kánonmi CIC 1983 a článkami Konštitúcie si nevyžiadali odporúčanie svojej rady, Rady opáta (ďalej len „Rada“) a v dvoch prípadoch uvedených pod bodmi 2) a 3) si nevyžiadali súhlas Rady v konkrétnom prípade scudzenia, okrem oprávneného dôvodu scudzovania, nepredložili Rade ďalšie právom predpísané materiály, a to znalecké ohodnotenie majetku určeného na scudzenie, zoznam už scudzeného majetku a zoznam celého majetku Opátstva, jeho hodnotu a aktuálny ekonomický stav, v rozpore s Kánonmi CIC 1983 v dvoch prípadoch uvedenými pod bodmi 2) a 3), v ktorých hodnota prevádzaného majetku presahuje 50 mil. Sk (1.659.696,-€), navyše pred samotným scudzením si nevyžiadali dovoľenie vrchnosti kompetentnej podľa normy práva, teda Apoštolskej stolice, tak ako to stanovuje všeobecný dekrét Konferencie biskupov Slovenska, určenie dolnej a hornej hranice hodnoty pri scudzovaní majetku, ktorý schválila Kongregácia pre biskupov dňa 28. decembra 2001 pod číslom 496/98, ad I/ obvinený aj v rozpore s Kánonmi CIC 1983 predal a daroval majetok Opátstva bez písomného povolenia kompetentnej vrchnosti vlastnému správcovi, provízorovi a v rozpore s článkami Konštitúcie si nevyžiadal súhlas svojej Rady na udelenie splnomocnenia provízorovi, obaja obvinení aj napriek nezískanému odporúčaniam Rady a v dvoch prípadoch nezískanému súhlasu Rady a nezískanému súhlasu Apoštolskej stolice, obvinený C. K. v bodoch A/ 1), 2), 3), B/ 4), 5), 8), 9), 16.7), 18.9), 20.11), 21.1), 22.2), 22.4), 24.4), 25.5) a 29.9) a obvinený E. H. v bodoch B/ 7) a 19.10) podpísali zmluvy o prevode nehnuteľností, kúpne zmluvy a darovacie zmluvy s kupujúcimi resp. obdarovanými,

A/

1) dňa 24. marca 2006 opát C. K. podpísal za predávajúceho, P., zmluvu o prevode nehnuteľností, a to :

pozemku KNC parcela č. 1776/1 orná pôda o výmere 242.188 m², t.j. 24, 2188 ha zapísanej na LV XXX v katastrálnom území V., okres Košice - okolie na kupujúceho E. H. v dohodnutej hodnote 693.000,-Sk (23.003,39,- €), ktorého všeobecná hodnota ku dňu povolenia vkladu - 4. júla 2006, bola podľa znalkyne Ing. Zdeňky Takáčovej (1.767.858,51,- Sk) - 58.682,15,-€,

2) dňa 5. júna 2006 v Jasove opát C. K. podpísal za predávajúceho P., zmluvu o prevode nehnuteľností, a to :

a) nehnuteľností v stave KNC - 51 parciel, v stave KNE - 141 parciel, celkom lesné pozemky o celkovej výmere 986.844 m², t.j. 98,6844 ha, poľnohospodárske a iné druhy pozemkov o celkovej výmere 5.702.265 m², t.j. 570,2265 ha zapísaných na LV XXXX v katastrálnom území L., okres Trebišov,

b) nehnuteľností v stave KNE - 167 parciel, celkom lesné pozemky o celkovej výmere 3.629.615 m², t.j. 362,9615 ha, poľnohospodárske a iné druhy pozemkov o celkovej výmere 1.961.365 m², t.j. 196,1365 ha zapísané na LV XXX v katastrálnom území O., okres Trebišov,

c) nehnuteľností v stave KNC - 11 parciel, v stave KNE - 87 parciel, celkom lesné pozemky o výmere 1.924.757 m², 192,4757 ha zapísaných na LV XXXX v katastrálnom území C. R., okres Trebišov,

d) nehnuteľností v stave KNE - 17 parciel, celkom lesné pozemky o celkovej výmere 366.697 m², t.j. 36,6697 ha, celkom poľnohospodárske a iné druhy pozemkov o celkovej výmere 152.191 m², 15,2191 ha zapísaných na LV XXXX v katastrálnom území M. I., okres Trebišov,

e) nehnuteľností v stave KNE - 3 parcely, a to parcela č. 4413/1 orná pôda o výmere 13.510 m², t.j. 1,351 ha, parcela č. 4448 trvalé trávnaté porasty o výmere 92.524 m², t.j. 9,2524 ha a parcela č. 4451 orná pôda o výmere 16.678 m², t.j. 1,6678 ha, celkom poľnohospodárske a iné druhy pozemkov o výmere 122.712 m², t.j. 12,2712 ha zapísaných na LV XXX v katastrálnom území G. I., okres Trebišov,

na kupujúceho spoločnosť WH DANUBIUS, spol. s r.o. so sídlom Rumunská 19, Rožňava, IČO: 31439497 v dohodnutej cene lesné pozemky 6,20 Sk/ m², orná pôda a iné pozemky 3,65 Sk/ m², celkom za dohodnutú cenu 87.337.149,65,- Sk - (2.899.062,26,-€), ktorých všeobecná hodnota ku dňu povolenia vkladu bola podľa znalcov Ing. Jozefa Kupčeka, Ing. Zdeňky Takáčovej a Ing. Juliána Tomaštika (215.633.722,46,-Sk) - 7.157.728,29,-€,

3) dňa 5. júna 2006 v Jasove opát C. K. podpísal za predávajúceho P., zmluvu o prevode nehnuteľností, a to:

a) nehnuteľností v stave KNC - 18 parciel, v stave KNE - 1 parcela, a to parcela č. 251 orná pôda o výmere 2.453 m², t.j. 0,2453 ha, celkom lesné pozemky o výmere 4.021.603 m²,

t.j. 402,1603 ha, celkom poľnohospodárske a iné druhy pozemkov o výmere 1.901.675 m², t.j. 190,1675 ha zapísaných na LV XXX v katastrálnom území W. Z., okres Revúca,

b) nehnuteľností v stave KNC - 4 parcely, a to parcela č. 543/2 lesné pozemky o výmere 108.379 m², t.j. 10,8379 ha, parcela č. 544/1 lesné pozemky o výmere 594.294 m², t.j. 59,4294 ha, parcela č. 545/1 lesné pozemky o výmere 310.746 m², t.j. 31,0746 ha a parcela č. 560/3 trvalé trávnaté porasty o výmere 5.147 m², t.j. 0,5147 ha, v stave KNE - 2 parcely, a to parcela č. 544 lesné pozemky o výmere 851 m², t.j. 0,0851 ha a parcela č. 546/1 orná pôda o výmere 1.172 m², t.j. 0,1172 ha, celkom lesné pozemky o výmere 1.014.270 m², t.j. 101,1427 ha, celkom poľnohospodárske a iné druhy pozemkov o výmere 6.319 m², t.j. 0,6319 ha zapísaných na LV XXX v katastrálnom území P., okres Revúca,

c) nehnuteľností v stave KNC - 1 parcela č. 1135/4 lesné pozemky o výmere 382.240 m², t.j. 38,224 ha zapísanej na LV XXX v katastrálnom území O., okres Revúca,

na kupujúceho spoločnosť WH DANUBIUS, spol. s.r.o. so sídlom Rumunská 19, Rožňava, IČO: 31439497, v dohodnutej cene lesné pozemky 5,00 Sk/ m², orná pôda, trvalé trávnaté porasty a iné pozemky 3,50 Sk/ m², celkom v dohodnutej cene 33.768.544,-Sk (1.120.910,31,-€), ktorých všeobecná hodnota ku dňu povolenia vkladu podľa znalcov Ing. Zdeňky Takáčovej a Ing. Juliána Tomašíka bola (90.220.359,08,-Sk) - 2.994.767,28,-€, pričom dňa 16. júna 2006 v zastúpení predávajúceho provízor E. H., na podklade splnomocnenia opáta C. K. zo dňa 25. októbra 2005, podal návrh na vklad do katastra nehnuteľností Správe katastra Revúca, ktorá dňa 20. júna 2006 vklad povolila,

B/

7) dňa 26. novembra 2007 v Jasove, provízor E. H. na podklade splnomocnenia C. K. zo dňa 25. septembra 2006, podpísal za P., darovaciu zmluvu, ktorou došlo k darovaniu nehnuteľností Mgr. E. M., a to stavby domu súpisné č. XX (I.) na parcele KNC 53 a pozemkov v stave KNC parcela č. 53 zastavané plochy o výmere 871 m², parcely č. 52 - zastavané plochy o výmere 593 m², parcely č. 54/1 - záhrady o výmere 1.793 m² zapísaných na LV XXX v katastrálnom území G., okres Košice - okolie, ktorých všeobecná hodnota ku dňu povolenia vkladu podľa znalca Ing. Ivana Lakomého bola (462.754,64,-Sk) - 15.360,64,-€,

24.4) dňa 10. marca 2008 v Jasove opát C. K. podpísal za predávajúceho P., kúpnu zmluvu o prevode nehnuteľností, a to stavby hospodárska budova - solitér súpisné č. XX na pozemku registra C parcela č. 6/2 a pozemku registra C parcely č.6/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 1.909 m² v katastrálnom území L., stavby - garáž súpisné č. XXX na pozemku registra C v katastrálnom území L., parcely č. 6/3 a pozemku registra C parcela č. 6/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 589 m² na kupujúceho spoločnosť WH DANUBIUS, spol. s.r.o. so sídlom Rumunská 19, Rožňava, IČO: 31439497 v dohodnutej cene 1.200.000,-Sk (39.832,70,-€), ktorých všeobecná hodnota bola podľa znalca Ing. Jozefa Faitha, PhD. 22.126,10,-€ (666.570,89,-Sk),

4) dňa 10. apríla 2008 v Jasove opát C. K. podpísal za predávajúceho P., kúpnu zmluvu o prevode nehnuteľností, a to pozemkov v stave KNE parcela č. 5453/2 lesné pozemky o výmere 19.340 m², t.j. 1,934 ha, parcela č. 5453/3 lesné pozemky o výmere 475 m², t.j. 0,0475 ha a parcela č. 5454/2 lesné pozemky o výmere 111.073 m², t.j. 11, 1073 ha zapísaných na LV XXXX v katastrálnom území C. C., okres Michalovce na spoločnosť WH DANUBIUS, spol. s.r.o. so sídlom Rumunská 19, Rožňava, IČO: 31439497, v dohodnutej cene 811.506,00,-Sk (26.937,06,-€), ktorých všeobecná hodnota ku dňu povolenia vkladu podľa znalca Ing. Juliána Tomašika bola (1.636.011,11,-Sk) - 54.305,62,-€,

5) dňa 28. mája 2008 v Jasove opát C. K. podpísal za predávajúceho P., kúpnu zmluvu o prevode nehnuteľností, a to pozemkov v stave registra E, parcela č. 2199/1 ostatné plochy o výmere 50.092 m², t.j. 5,0092 ha, parcela č. 2200/6 zastavané plochy a nádvoria o výmere 30.551 m², t.j. 3,0551 ha a parcela č. 2201/4 zastavané plochy a nádvoria o výmere 23.025 m², t.j. 2,3025 ha zapísaných na LV XXXX v katastrálnom území P., okres Košice - okolie na kupujúceho E. H., v dohodnutej cene 260.000,00,-Sk (8.630,42,-€), ktorých všeobecná hodnota podľa znalca Ing. Jozefa Kupčeka bola (2.190.160,20,-Sk) - 72.706,96,-€,

18.9) dňa 28. mája 2008 v Jasove opát C. K. podpísal za predávajúceho P., kúpnu zmluvu o prevode nehnuteľností, a to pozemkov parcela č. 257/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 514 m², parcela č. 257/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 993 m², parcela č. 258/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 2.595 m², parcela č. 258/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 56 m², parcela č. 258/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 25 m², parcela č. 258/4 zastavané plochy a nádvoria o výmere 996 m², parcela č. 258/5 zastavané

plochy a nádvorí o výmere 1.277 m², parcela č. 258/6 zastavané plochy a nádvorí o výmere 133 m², parcela č. 258/7 zastavané plochy a nádvorí o výmere 309 m², parcela č. 258/8 zastavané plochy a nádvorí o výmere 331 m², parcela č. 258/9 zastavané plochy a nádvorí o výmere 396 m², parcela č. 258/10 zastavané plochy a nádvorí o výmere 108 m², parcela č. 258/11 zastavané plochy a nádvorí o výmere 196 m², parcela č. 258/12 zastavané plochy a nádvorí o výmere 11.820 m² a 12 stavieb tehelňa bez súpisného čísla na parcelách č. 258/1, č. 258/2, č. 258/3, č. 258/4, č. 258/5, č. 258/6, č. 258/7, č. 258/8, č. 258/9, č. 258/10, č. 258/11 a na parcele č. 257/1 zapísaných na LV XXXX v katastrálnom území B., okres Košice - okolie na kupujúcich B. B. a M. B., v dohodnutej cene 70.000,-Sk (2.323,57,-€), ktorých všeobecná hodnota podľa znalca Ing. Jozefa Faitha, PhD. bola 45.859,70,-€ (1.381.569,32,-Sk),

25.5) dňa 21. novembra 2008 v Jasove opát C. K. podpísal za darcu P. darovaciu zmluvu, ktorou boli nehnuteľnosti, a to stavba - hospodárska budova - solitér súpisné č. 51 na parcele KNC č. 6/2 a pozemok parcela KNC č. 6/2 - zastavané plochy o výmere 1.909 m² zapísané na LV XXXX v katastrálnom území L., okres Trebišov prevedené na spoločnosť WH DANUBIUS, spol. s.r.o. IČO: 31439497 so sídlom Rumunská 19, Rožňava, pričom všeobecná hodnota týchto nehnuteľností podľa znalca Ing. Jozefa Faitha, PhD. bola 7.580,73,-€ (228.337,07,-Sk),

8) dňa 9. marca 2009 v Jasove opát C. K. podpísal za darcu P. darovaciu zmluvu, na základe ktorej boli nehnuteľnosti, a to pozemky v stave KNC parcela č. 54/2 záhrady o výmere 119 m² a parcela č. 55 záhrady o výmere 3.325 m² zapísaných na LV XXX v katastrálnom území G., okres Košice - okolie, prevedené na obdarovaného Mgr. E. M., pričom všeobecná hodnota uvedených nehnuteľností podľa znalca Ing. Jozefa Kupčeka bola (1.704.677,30,-Sk) - 56.584,92,-€,

9/ dňa 27. mája 2009 v Jasove opát C. K. podpísal za darcu P. darovaciu zmluvu, na základe ktorej boli nehnuteľnosti, a to stavby - kravín na parcele č. 1779/2 a sýpka na parcele č. 1781/16 a pozemky - parcela č. 1779/2 zastavané plochy a nádvorí o výmere 1.770 m², parcela č. 1779/3 ostatné plochy o výmere 171 m², parcela č. 1781/16 zastavané plochy a nádvorí o výmere 248 m², parcela č. 1781/43 ostatné plochy o výmere 1.629 m², parcela č. 1781/44 ostatné plochy o výmere 5.664 m², parcela č. 1781/46 ostatné plochy o výmere 1.879

m², parcela č. 1781/49 ostatné plochy o výmere 2.734 m² a parcela č. 1789/10 orná pôda o výmere 26.166 m² zapísaných na LV XXX v katastrálnom území V., okres Košice - okolie, prevedené na obdarovaného E. H., pričom všeobecná hodnota uvedených nehnuteľností podľa znalcov Ing. Ivana Lakomého a Ing. Zdeňky Takáčovej bola (2.286.204,90,-Sk) - 75.888,10,-€,

19.10) dňa 1. júna 2009 v Jasove provízor E. H. na podklade splnomocnenia C. K. zo dňa 25. septembra 2006 podpísal za predávajúceho P., kúpnu zmluvu o prevode nehnuteľnosti, a to stavieb - bytový dom súpisné č. XXX na parcele KNC č. 68/2, hospodárska budova súpisné č. 704 na parcele KNC č. 67/3, hospodárska budova súpisné č. 705 na parcele KNC č. 68/3 a pozemkov - parcela KNC č. 67/1 trvalé trávnaté porasty o výmere 1.609 m², parcela KNC č. 67/2 trvalé trávnaté porasty o výmere 789 m², parcela KNC č. 67/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 101 m², parcela KNC č. 68/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 1.170 m², parcela KNC č. 68/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 315 m², parcela KNC č. 68/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 30 m² a parcela KNC č. 69 záhrady o výmere 2.339 m² zapísaných na LV XXXX v katastrálnom území B., okres Košice - okolie na O. P., ktorých všeobecná hodnota podľa znalca Ing. Jozefa Faitha, PhD. bola 27.812,17,-€ - (837.869,43,-Sk),

pričom obaja obvinení

v bodoch A/ 1), 2) a 3) obžaloby spôsobili P., škodu vo výške 10.211.177,44,-€ (307.621.931,56,-Sk),

v bodoch B/ 7), 24.4), 4), 5), 18.9), 25.5), 8), 9), a 19.10) obžaloby spôsobili P., škodu vo výške 378.224,94,-€ (11.394.404,54,-Sk).

Špecializovaný trestný súd uznesením z 15. marca 2016 sp. zn. PK-2T/26/2015 po predbežnom prejednaní obžaloby rozhodol podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por. o odmietnutí obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, pretože zistil v konaní závažné procesné chyby a vec vrátil prokurátorovi.

V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na skutočnosť, že vyšetrovateľ v predmetnej veci uzneseniami zo 14.12.2011 (č.l. 1-107/zv. č. 4) pribral do konania znalca z odboru stavebníctva Ing. Jozefa Kupčeka na vyčíslenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností označených v uzneseniach. Uznesenia boli vydané po uznesení o začatí trestného stíhania vo veci, pričom v uznesení o pribratí znalca nie je špecifikované, že podľa § 142 ods. 3 Tr. por. možno proti tomuto uzneseniu podať sťažnosť pre vecné dôvody alebo pre osobu znalca. Taktiež vytýkal, že uznesenie nebolo doručené poškodenému, hoci vyšetrovateľovi bol poškodený známy.

Uzneseniami vyšetrovateľa z 30.11.2011 (č.l. 111-222/zv. č. 4) bol podľa § 142 ods. 1 Tr. por. vo veci pribratý znalec Ing. Zdeňka Takáčová ako znalec z odboru poľnohospodárstvo, aby vyčíslila všeobecnú hodnotu pozemkov z katastrálnych území označených v uzneseniach. V poučení nie je špecifikované, že proti uzneseniu je prípustná sťažnosť pre vecné dôvody alebo pre osobu znalca. Uvedené uznesenia boli vydané po začatí trestného stíhania vo veci ale pred uznesením o vznesení obvinenia a neboli doručené poškodenému, hoci vyšetrovateľovi bol poškodený známy.

Rovnako ďalším uznesením vyšetrovateľa z 09.09.2013 (č.l. 291-292/zv. č. 4) bola pribratá znalkyňa Ing. Zdeňka Takáčová, ktoré bolo vydané po vznesení obvinenia a nebolo doručené poškodenému.

Uznesením vyšetrovateľa z 09.09.2013 (č.l. 298/zv. č. 4) bola pribratá znalkyňa Ing. Zdeňka Takáčová, ktoré bolo vydané po vznesení obvinenia a nebolo doručené obvineným, resp. obhajcom, ani poškodenému.

Ďalším uznesením vyšetrovateľa z 23.10.2013 (č.l. 302-303/zv. č. 4) bola pribratá do konania znalkyňa Ing. Zdeňka Takáčová, ktoré bolo vydané po vznesení obvinenia a nebolo doručené poškodenému.

Uznesením vyšetrovateľa z 23.10.2013 (č.l. 311-312/zv. č. 4) bola pribratá do konania znalkyňa Ing. Zdeňka Takáčová, ktoré bolo vydané po vznesení obvinenia a nebolo doručené obvineným, resp. obhajcom ani poškodenému.

Uznesením vyšetrovateľa zo 16.12.2011 (č.l. 232-235, č.l. 278-281/zv. č. 4) bol vo veci pribratý do konania znalec Ing. Júlián Tomašík. Uznesenia boli vydané po začatí trestného stíhania vo veci, pred vznesením obvinenia a neboli doručené poškodenému, hoci vyšetrovateľovi bol poškodený známy. V poučení nie je špecifikované, že možno proti nemu podať sťažnosť pre vecné dôvody alebo pre osobu znalca.

Uzneseniami vyšetrovateľa z 25.08.2013 (č.l. 1-3, 147-149/zv. č. 4A) boli do konania pribratí znalci Ing. Ivan Lakomý a Ing. Jozef Faith, PhD., aby vyčíslili hodnotu nehnuteľností. Uznesenia boli vydané po uznesení o vznesení obvinenia a neboli doručené poškodenému.

Z toho dôvodu znalecké posudky vyhotovené na základe neprávoplatných uznesení o pribratí znalcov nemôžu byť dôkaznými prostriedkami získanými podľa Trestného poriadku. Pritom znalecké posudky sú v danom prípade pre posúdenie právnej kvalifikácie nevyhnutne potrebné, pretože základným kvalifikačným znakom je škoda a jej rozsah môže v tomto konaní posúdiť len nezaujatý znalec. Konvalidácia tohto pochybenia nie je možná, pričom ide o taký nedostatok, ktorý je prekážkou pre záver o dôvodnosti obžaloby pre určitý trestný čin, a ktorý sa nedá odstrániť v konaní pred súdom.

Svoje rozhodnutie odôvodnil aj tým, že zistil závažnú procesnú chybu, a to opretie obžaloby o podstatné dôkazy, ktoré neboli získané z dôkazných prostriedkov zaobstaraných podľa Trestného poriadku, resp. na také dôkazy nemožno v konaní pred súdom prihliadať, a preto obžalobu odmietol a vrátil vec prokurátorovi. Následne konkretizoval jednotlivé dôkazy.

Proti tomuto uzneseniu podal prokurátor sťažnosť, v ktorej uviedol, že s rozhodnutím súdu sa nemôže stotožniť. Poukázal pritom na ustanovenie § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por., podľa ktorého dôvodom na odmietnutie obžaloby a vrátenia veci prokurátorovi môžu byť zistené aj „iné závažné procesné chyby“, avšak ich vecný a procesný dopad na obvineného musí byť v závažnosti porovnateľný s porušením práva obvineného na obhajobu. Môže ísť napríklad o vykonanie konania nepríslušným orgánom, vykonanie konania orgánom, ktorý mal byť z ich vykonania vylúčený, vykonanie konania bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje, opretie obžaloby o podstatný dôkaz, ktorý nebol vykonaný zákonným spôsobom, a pod.

Zákon nijakým spôsobom nešpecifikuje porušenie práv týkajúcich sa poškodeného a procesný dopad týchto porušení.

Nemôže sa stotožniť s argumentáciou súdu v súvislosti s vytýkaným pochybením spočívajúcim v neoznámení uznesení o pribratí znalcov do konania poškodenému, ktorého súd v zmysle § 179 ods. 1 Tr. por. považuje za osobu, ktorej sa uvedené uznesenia priamo dotýkajú a ktorá teda v nadväznosti na dikciu ustanovenia § 186 ods. 1 Tr. por. má právo proti týmto uzneseniam podať sťažnosť. V tejto súvislosti poukázal, že osobou, ktorej sa uznesenie priamo dotýka, je osoba o právach a povinnostiach ktorej sa v konkrétnom uznesení rozhoduje. V konkrétnom prípade bolo úlohou znalcov určiť hodnotu nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom predaja, teda nerozhodovalo sa o právach a povinnostiach poškodeného. Určenie hodnoty nehnuteľnosti nie je možné zamieňať s nárokom poškodeného na náhradu škody, resp. s uplatnením tohto nároku.

Rozsah uplatnenia nároku na náhradu škody v trestnom konaní závisí výlučne od vôle poškodeného, ktorý nie je viazaný posúdením rozsahu škody ako kvalifikačného momentu trestného činu orgánmi činnými v trestnom konaní.

Čo sa týka ďalších procesných pochybení, na ktoré súd prvého stupňa poukazoval vo svojom uznesení, k tomu prokurátor vo svojej sťažnosti uviedol, že z argumentácie súdu sa nedá zistiť, v čom spočíva ich závažnosť v zmysle dikcie ustanovenia § 224 ods. 1 písm. h/ Tr. por. Súd iba vo všeobecnosti uvádza, že ide o listinné dôkazy nachádzajúce sa najmä vo zväzkoch č. 5, 6, 7, 7A a 8. Podľa prokurátora u všetkých listinných dôkazov nachádzajúcich sa v uvedených zväzkoch vyšetrovacieho spisu je možné identifikovať ich zdroj a posúdiť ich význam pre dokazovanie.

Pokiaľ súd poukázal na nejasnosť zdroja Kódex kanonického práva (Codex Iuris Canonici - CIC 1983) k tomu uviedol, že uvedený súbor cirkevného práva rímskokatolíckej cirkvi je verejne prístupným dokumentom, aj v elektronických databázach, odkiaľ bol aj pre potreby trestného konania získaný.

Vzhľadom k tomu rozhodnutie súdu o odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorovi nemá oporu v ustanovení § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por., preto navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a uložiť súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

K sťažnosti prokurátora sa vyjadril aj obvinený C. K. prostredníctvom svojho obhajcu podaním došlým súdu prvého stupňa 27. júna 2016. V dôvodoch poukázal, že z formulácií prokurátora uvedených v sťažnosti je zrejme zľahčovanie trestného procesu. Takéto odôvodnenie popiera princípy, na ktorých je trestné právo procesné postavené. Znalecké dokazovanie bolo vykonané v rozpore s Trestným poriadkom a toto pochybenie nie je možné odstrániť ani v konaní pred súdom. Ide o závažné pochybenie, ktorým boli zásadným spôsobom ukrátené práva obhajoby v prípravnom konaní.

Prokurátor vykonáva v prípravnom konaní dozor nad konkrétnou trestnou vecou a práve prokurátor si mal tieto závažné procesné nedostatky všimnúť už v prípravnom konaní a dohliadnuť na odstránenie nedostatkov. Namietol, že prokurátor sa v dôvodoch svojej sťažnosti odvoláva iba na procesné pochybenia, ktoré mali nastať smerom k poškodenému, nie k obvineným. Minimálne jedno uznesenie o pribratí znalca však nebolo doručené ani obvinenému.

Podľa neho v konaní nedošlo k zákonnému ustanoveniu znalca, a preto znalecký posudok nie je možné považovať za získaný zákonným spôsobom. Túto chybu nie je možné zhojiť výsluchom znalca, preto považuje rozhodnutie súdu za správne a navrhol sťažnosť prokurátora ako nedôvodnú zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako sťažnostný súd, na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora v prerokúvanom prípade je dôvodná.

Podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por. pri predbežnom prejednaní obžaloby, súd obžalobu odmietne a vráti vec prokurátorovi, ak zistí závažné procesné chyby, najmä ak boli porušené ustanovenia zabezpečujúce práva obhajoby.

V zmysle doterajšej právnej praxe závažné procesné chyby prípravného konania sú najmä chyby, ktoré samy o sebe alebo v spojení s inými, vážnym spôsobom spochybňujú zákonnosť prípravného konania a jeho výsledkov, alebo ktoré majú za následok, že k niektorým úkonom prípravného konania nemožno prihliadnuť ako k dôkazu, pričom náprava týchto skutočností v konaní pred súdom nie je možná. Závažnými procesnými chybami sú najmä nedoručenie uznesenia o vznesení obvinenia obvinenému, konanie a rozhodnutie nepríslušného orgánu alebo orgánu, ktorý mal byť vylúčený, vykonanie konania bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje, získanie dôkazu nezákonným donútením alebo hrozbou, vykonanie konania bez obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby a neumožnenie obvinenému alebo jeho obhajcovi po skončení prípravného konania preštudovať spisy, nedostatočné objasnenie a preukázanie naplnenia znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu a pod.

Základným predpokladom k tomu, aby súd mohol vo veci vykonať hlavné pojednávanie, je podanie obžaloby prokurátorom. V zmysle § 234 ods. 1 Tr. por. prokurátor podá obžalobu vtedy, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd.

Posúdenie tejto otázky potom závisí od toho, či v rámci prípravného konania boli dôkazy potrebné pre meritorne rozhodnutie súdu zadovážené a vykonané v súlade s procesnými predpismi a úzko súvisí s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorého orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Účelom predbežného prejednanja obžaloby nie je riešiť otázku viny obvineného rozborom a vyhodnotením zadovážených dôkazov spôsobom ako na hlavnom pojednávaní. V jeho priebehu je potrebné vyhodnotiť, či výsledky prípravného konania odôvodňujú postavenie obvineného pred súd. Neprijatie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi je opodstatnené iba vtedy, ak súd nemá vzhľadom na priebeh a výsledky prípravného konania

dostatočný a spoľahlivý podklad na riešenie základnej otázky, či je obvinený postavený pred súd dôvodne. V prípade zistenia nedostatku prípravného konania, ktorý nie je prekážkou pre záver o dôvodnosti obžaloby a zistený nedostatok sa dá odstrániť v konaní pred súdom, nie je vrátenie veci prokurátorovi opodstatnené.

V prerokúvanej veci najvyšší súd nezistil také závažné procesné chyby v postupe orgánov činných v trestnom konaní v prípravnom konaní, ktoré by odôvodňovali postup súdu podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por. V tomto smere sa plne stotožnil s dôvodmi prokurátora, ktorými argumentoval vo svojej sťažnosti. Citované ustanovenie sa skutočne vzťahuje iba na porušenie práv obvineného a nie práv poškodeného.

Čo sa týka námietok súdu prvého stupňa, že vyšetrovateľ v uzneseniach o pribratí znalcov na určenie všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti v poučení o možnosti podať sťažnosť dostatočne nešpecifikoval toto poučenie v zmysle § 142 ods. 3 Tr. por. k tomu považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že síce poučenie vyšetrovateľa v týchto uzneseniach striktné nezodpovedá ustanoveniu § 142 ods. 3 Tr. por., avšak toto pochybenie v danom prípade nemalo žiadne negatívne následky. Uznesenie totiž obsahovalo aj poučenie, že proti nemu je prípustná sťažnosť. Netreba pritom zabúdať, že aj prípadná sťažnosť proti takémuto uzneseniu nemá odkladný účinok.

Nemožno akceptovať ani námietky, že uznesenia o pribratí znalcov (v napadnutom uznesení presne vymenované) neboli doručené poškodenému. Zo strany súdu prvého stupňa ide o nesprávny výklad ustanovenia § 179 ods. 1 Tr. por. Pribratím znalcov do konania sa skutočne nerozhodovalo o právach a povinnostiach poškodeného, preto nebol dôvod na doručenie uznesení aj poškodenému. Na druhej strane pokiaľ aj takéto uznesenie bolo doručené poškodenému, na veci sa nič nezmenilo.

V súvislosti s nedoručením uznesenia o pribratí znalca na ocenenie všeobecnej hodnoty nehnuteľností súd prvého stupňa poukazoval na uznesenie vyšetrovateľa z 09.09.2013 (č.l. 298 zv. č. 4) a uznesenie z 23.10.2013 (č.l. 311-312 zv. č. 4), ktoré boli vydané po vznesení obvinenia a neboli doručené obvineným, čím podľa názoru súdu došlo k porušeniu práva na obhajobu.

Podľa zistenia najvyššieho súdu uznesením vyšetrovateľa z 09.09.2013 (č.l. 298) bola pribratá do konania znalkyňa Ing. Zdeňka Takáčová na ocenenie nehnuteľností, avšak parcely, ktoré mala znalkyňa ohodnotiť nie sú predmetom obžaloby.

Čo sa týka uznesenia z 23.10.2013 (č.l. 311-312) znalkyňa Ing. Zdeňka Takáčová stanovila hodnotu nehnuteľností uvedených v obžalobe v bode 19.10 - konkrétne záhrady zapísané na LV. č. XXXX katastrálneho územia B. a v bode 9/ obžaloby stanovovala hodnotu ornej pôdy parc. č. 1789/10 zapísanej na LV č. XXX. Znalecký posudok k týmto nehnuteľnostiam sa nachádza na č.l. 304-319/zv. č. 4, pričom celkovú hodnotu nehnuteľností stanovila na sumu 6.475,-€.

Ďalej najvyšší súd z predloženého spisového materiálu zistil, že obaja obvinení spolu s obhajcami a poškodený sa oboznámili s výsledkami vyšetovania (č.l. 207 - 226 zv. č. 9), pričom nikto z nich nemal výhrady voči znaleckým posudkom resp. k osobám znalcov. Postup vyšetrovateľa v predmetnej veci z hľadiska procesných úkonov, ktorými pribral do konania znalcov nemožno považovať za ideálny, ale na druhej strane uvedený postup nemal za následok také porušenie práva obvineného na obhajobu, ktoré by odôvodňovali postup, ktorý zvolil súd prvého stupňa.

Čo sa týka procesných pochybení uvedených na strane 11-12 napadnutého uznesenia, najvyšší súd sa plne stotožnil s námietkami prokurátora. Skutočne nemožno zistiť, v čom spočíva ich závažnosť. Najvyšší súd pripomína, že k odmietnutiu obžaloby v zmysle § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. por. by mohlo dôjsť iba v prípade dôkaznej núdze, teda ak by neexistoval žiadny zákonom získaný dôkazný prostriedok odôvodňujúci postavenie obvinených pred súd, prípadne podstatný usvedčujúci dôkaz, o ktorý sa opiera obžaloba, bol získaný nezákonne. V každom prípade však unesenie dôkazného bremena je na strane obžaloby a je úlohou prokurátora, aby už v rámci prípravného konania zadovážil dostatok dôkazov a dbal na ich zákonnosť a tým aj použiteľnosť. Z uvedeného vyplýva, že konajúci súd nie je viazaný právnym názorom uvedeným v obžalobe a v rámci kontradiktórneho procesu v priebehu hlavného pojednávania má dostatok možností aby pri zachovaní totožnosti skutku, tento zodpovedajúcim spôsobom upravil a správne právne kvalifikoval.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že súdu prvého stupňa nič nebráni, aby o podanej obžalobe rozhodol na hlavnom pojednávaní, preto postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a uložil súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 22. septembra 2016

JUDr. Peter S z a b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová